

Strauss Cigánybárója újra a szabadtéren

Romantikus operettshow

Bevallom, nem hittem, hogy a tavalyi három előadás után idén újabb két estére megtelik a Szegei Szabadtéri Játékok nézőtere A cigánybáróra. De úgy látszik, a közönség annyira ki van éhezve a mesevilágba ringató romantikára, a fülbemászó dallamokra, hogy Johann Strauss örökzöld nagyoperettje a produkció hibái ellenére is verseny- és piac- képes.

Tóth János egyik felújításból a másikba csöppent, hétfőn még esőnapos Hunyadiját játszották a Dóm téren, péntek estére már A Cigánybárót kellett újra színpadra tennie. A rohamtempó a bejáratott előadásoknak sem használ, most pedig legfeljebb arra maradt idő, hogy a tavalyi emléképeket felfrissítsék. A közönség kegyeit kereső bevált, látványos show-elemek, a lovas husárok, a gyerekek, a parádés hintó, a nemzetiszín lobogók, az eldördülő puska, a finálét záró tűzijáték ezúttal is a helyükön voltak, jól illeszkedtek Csikós Attila kissé mesekönyvszerű, klasszikus díszletébe. Okosan mérte fel a rendező, hogy nagy szükség van rájuk, nélkülük álomba szenderített volna a három hosszú felvonás.

Pedig a szereplőgárda most is igyekezett kitenni magát. Megint a Zsupánt alakító Gyimesi Kálmán volt a legjobb. Alighanem hasonló sorsa lesz, mint nagy elődjének, Melis Györgynek, azaz ép orgániummal, biztos színpadi érzéssel fog játszani hetven

Vajda Júlia (Szaffi) és Berkés János (Barinkay). (Fotó: Karnok Csaba)

fölött is. Jutalomjáték számára a szerep, poénjaitól kacagott a nézőtér, olyan könnyed természetességgel, humorral és (ön)íroniával mintázta meg a dísznőki-lyt, mintha nem is Luna, Jago, Scarpia és Rigoletto, hanem egész életében tén- nos komikus lett volna. Berkés János nagy rutinnal adta Barinkayt, az elmúlt évtizedekben annyiszor énekelt már a szerepet, hogy gyanítom, egy új rendezésben akár próba nélkül is feltalálná magát. Tas Ildikó kultúr- ral, szabatosan beszélő cím- gányasszonynak mutatta

Cziprát, éneklése kifejező volt és pontos. A tavalyi Arsena, Vajda Júlia avansált Szaffivá, sok színnel, biztos magasságokkal, árnyaltan és érzelmekkel telítve énekelte a szót. A vénkisasszony Mirabella- ként a korrektil játszó és éneklő Gémes Katalin tért vissza, miként párját, az agglegény Carnero grófit is újra Vághelyi Gábor alakította – ezúttal olykor bohó- zatba illő túlozva. Merényi Nicolette hangja és színészi szempontból is telitalálat Arsena szerepére, annyira tudja ezt a stílust, olyan jól

áll neki az operett, hogy ér- demes lenne gyakrabban megbízni hasonló feladatok- kal. Rácz Tibor és Jakab Tamás oly tökélyre fejlesz- tette a jellegzetes roma be- szédmód parodiáját, hogy a két „csávót”, Palit és Zsigát aligha játszhatná helyettük más. Fekete Gizi királynői tartású Mária Terézia, Pis- kolti László kellően hebe- hurgya Ottokár, Örvös Csa- ba szilaj Homonnay volt.

A Fesztiválenekart kellő temperamentummal vezény- lő Molnár László egyben showman is volt, aki a köz- zönséget nemcsak a zeneka- ri szövet stílusos, élvezetes megformálásával, hanem karmesteri megjelenésével, modorával, mozdulataival is megyőzte. A hangosítás- ról, ami sajnos olyan hatást kelt, mintha két hatalmas Sokol rádióból szólna a ze- ne, bizonyára a rendelkezés- re álló technika tehet. Mi- ként a Hunyadinál, ezúttal sem sikerült megteremteni a hangzásban a zenekar, a kó- rus és a szólisták optimális arányát. Nem várunk CD- minőséget a szabadtéren, de azért nem ártana ebben is előbbre lépni.

Hollósi Zsolt

Gazdag program, mediterrán hangulat

Reneszánsz est a Muzsikáló Udvarban

A vasárnap esti reneszánsz esttel indult, és augusztus 1-jéig tart a városháza mediterrán hangulatú, gyönyörű ba- rokk belsőudvarán a Muzsikáló Udvar idei rendezvénysorozata. A programokról a Bartók Béla Művelődési Központ munkatársától, Száz Krisztinától kaptunk tájékoztatót, aki a város zenei rendezvényreferenseként évek óta szervezi a népszerű sorozatot.

– A Muzsikáló Udvar mára a szegei nyári fesztivál elmaradhatatlan programja lett...

– 1970-ben Vaszy Viktor kezdeményezésére indult el a rendezvénysorozat. Ő vette észre, hogy a városháza – akkoriban még tanácsházának hívták – kiváló akusztikájú udvara arra teremtődött, hogy ott komolyzenei kamarakoncerteket rendezzenek. Az első hangversenynek Ruha István volt az egyik szólistája, és maga Vaszy Viktor a karmestere, így már indulásakor roppant népszerűvé vált a programsorozat. Később Bárdi Sándor vezetésével bekapcsolódott a rendezvénybe a Szegei Kísopera társulata, amelyben még főiskolai hallgatóként részt vett Vajda Júlia és Szilágyi Béla, akik ma is lelkes tagjai a nyaranta új-

A Muzsikáló Udvar programját Száz Krisztina, a város zenei rendezvényreferense szervezi

ra összeálló szezonális együttesnek. A nyolcvanas években különféle okok miatt kisebb-nagyobb szünetekkel létezett a rendezvénysorozat, amelynek szervezését zenei referenseként hét évvel ezelőtt vettem át. Valójában nem is tudtam az előzményekről, amikor felkértem volt tanáromat, Bárdi Sándort – akivel magánénekvizsgálóként min- dig valamilyen vidám operá- rácskát tanultunk meg –, hogy adaptáljon a városháza udvarára egy kísoperát.

– Hogyan állt össze az

idei program, és milyen pénzügyi forrásból finanszírozzák?

– Az elmúlt hét évben a rendezvénysorozat szervezésében szabad kezet kaptam, amelynek szervezését zenei referenseként hét évvel ezelőtt vettem át. Valójában nem is tudtam az előzményekről, amikor felkértem volt tanáromat, Bárdi Sándort – akivel magánénekvizsgálóként min- dig valamilyen vidám operá- rácskát tanultunk meg –, hogy adaptáljon a városháza udvarára egy kísoperát.

Muzsikáló Udvar mellett része a Horváth Mihály utcai Képtárban rendezendő hagyományos táblaképfestés- zeti biennálé és a Hóra Színház által szervezett Városházi Esték előadássorozata. Idei programunk ugyan a millennium jegyében zajlik, de nem szerettem volna kényeszerűségből valamiféle magyar mázt ráerőltetni, ezért inkább egymásra épülő zenei történeti korok adják a sorozat vázát.

– Vasárnap este a Renaissance Consort és a Pava-

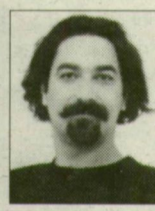
ne Történelmi Táncegyüttes zenés-táncos reneszánsz estjével indult a program. Mit láthatunk-hallhatunk hétfőtől?

– Hétfőn este a Magyar Barokk Trió – tagjai: Csetényi Gyula (fuvola), Kerek Ferenc (csembaló) és Bartha Zsolt (gordonka) – barokk estje következik. A Szegei Táncegyüttes keddi kamaraműsora képviseli a magyar folklórt és népzénetet. A Szegei Kísopera társulata pénteken és szombaton Bárdi Sándor és Toronykőy Attila rendezésében, Oberfrank Péter zeneigazgató úr dirigálásával Rossini Bruschino úr című romantikus vígoperáját játssza. Gregor József pedig művészbarátaival, Geiger György trombitaművésszel, Maros Éva hárfaművésszel, a zongorán közreműködő Oberfrank Péterrel és a tehetséges fiatal sopránnal, Pérczy Kornéliával sokszí- nű, változatos gálaestet ad, amit két alkalommal, július 31-én és augusztus 1-jén lát- hat a közönség. Az este fél 9-kor kezdődő rendezvé- nyekre elővetelben a Kárász utcai színházi jegyirodában, valamint a helyszínen 600 il- lerve 800 forintért kaphatók jegyek. Ha rossz idő lesz, a városháza dísztermében, il- letve a kísopera esetében a Kamaraszínházban tartjuk meg az előadást.

H. Zs.

A MASZK és a régi zsinagóga

Sziámi ikrek a kultúrában

A régi zsinagóga, a MASZK Egyesület, a Szabad Színházak Nem-

zetközi Találkozója és Szeged neve egyé forrott a hazai és a nemzetközi kulturális köztudatban. A nyolc éve helyként működő épület az utóbbi hónapokban többször került az érdeklődés középpontjába: egyrészt a programjai, másrészt pedig a körülötte kialakult vihar kapcsán.

A régi zsinagóga helyreál- lítása és multifunkciós hasznosí- tása régóta határozott szándéka a városnak. A városi tanács 1977-ben azzal a céllal vásárolta meg a használaton kívüli épületet az izraelita hitközség- től, hogy ott színház-, hangver- seny- és kiállítóhelyet alakít ki. Ám az állapotfelmérés során kiderült: ahhoz, hogy az épü- lettel bármit is tudjanak kezde- ni, előbb fel kell újítani. Erre azonban nem került sor, így

a régi zsinagóga 1992-ig raktárként pusztult.

A szakrális helyet a szegei színhelyű MASZK (Magyarországi Alternatív Színházi Központ) Egyesület fedezte fel, amely 1992 tava- szán szegei civil művészeti műhelyekkel karöltve egy hó- napig tartó demonstrációba és aláírásgyűjtési akcióba kez- dett egy olyan befogadó profil- ú intézményért, a régi zsinagó- gáért, amely próbahelyként is szolgál a nem hivatásos színházi csoportoknak, illetve külső produkciókat is képes fogadni. 1992-ben az egyesü- let tagjai megszerették a szükséges engedélyeket és ki- takarították, színházi térré alakí- tották át az épületet. Az ak- kori szabad színházak nem- zetközi találkozásán csak egyetlen előadást láthatott a régi zsinagógában a publi- kum, de ez elegendőnek bizo- nyult ahhoz, hogy játékos és nézők beleszeressenek a hely- be – emlékezett vissza Mar- tinkovics Katalin, a MASZK Egyesület alelnöke. Még ugyanabban az évben határo- zatot hozott az önkormányzat kulturális bizottsága, amely fontosnak tartotta az épület felújítását és a három funkció- nak megfelelő hasznosítását. Ebben helyet kapott a befoga- dó színház terve is. A határo- zatban az is szerepelt, hogy az épület használati jogáról egy későbbi időpontban dönt majd a közgyűlés. A döntés azon- ban csak nyolc év után, idén tavasszal született meg.

A nyolc esztendő alatt az egyesület többször folyamo- dott az önkormányzathoz egy- fajta gondnoki jogkörért, lé- vén, hogy az épület használa- tával és használhatóságával kapcsolatosan mindent ő inté- zett, mindhiába. A jogkört nem kapta meg. Ellenben az önkor- mányzat évről évre megújította az engedélyt, s ingyen bocsá-

totta a MASZK Egyesület ren- delkezésére a régi zsinagógát, ahol eleinte csak nyáron, az utóbbi két évben viszont már májustól októberig szerveztek különböző programokat: szí- házi előadásokat, koncerteket és kiállításokat. A MASZK az idők során nemcsak a város ál- tal kitalált hármast funkcióit va- lósította meg, de – döntően külső forrásból –

pénzügyileg és szakmailag is felügyelte

az épületben folyó munkát, aminek köszönhetően kiala- kult a régi zsinagóga karakter- es arca, amely jól illeszkedik a szegei művészeti intézmé- nyek sorába.

A romos épület teljes fel- újítására többször tett kísérle- tet a város. 1992-ben például két év határidővel vállalták a régi zsinagóga műemléki jel- legű felújítását, de a rekonst- rukecióból semmi sem valósult meg. Martinkovics Katalin el- mondta: a MASZK és az ön- kormányzat hosszú távú együttműködésére vonatkozó- nban több megállapodás-terve- zetet is kidolgoztak az évek során. Ezek egyikében még azt is vállalta volna az egye- sület, hogy záros határidőn belül előteremtse az épület fel- újításához szükséges pénz 70 százalékát. Számítások szerint a régi zsinagóga teljes re- konstruációja körülbelül 280 millió forintba kerülne.

A közgyűlés idén tavasszal úgy döntött, hogy a Szegei Ifjúsági Ház kezelésébe adja az egyesület törzshelyét, ami annyit jelent, hogy a régi zsi- nagóga az IH telephelyként működik majd a továbbiak- ban. Kultúrkörökben megüt- közéssel fogadták a közgyűlé- si határozatot. Aztán jött a Szegei Kortárs Balettről szó- ló képviselő-testületi döntés, s teljes lett a zürzavar a régi zsi- nagóga körül. A zavart azon- ban nem érzékelték a nézők, hiszen az egyesület tavaszi programsorozatán több mint kétezren vettek részt. Július 24-én kezdődik a Thealter, a Szabad Színházak Nemzetkö- zi Találkozója. Martinkovics Katalintól megtudtuk: három előadás – az Alló Idő Színhá- za Zártkörű rendezvény, az orosz Ache színházi csoport Balett és a Nyári Mozi Szí- nházi Közösség Tomato, avagy a paradicsom című produk- ciója – kifejezetten a tizedik, jubileumi fesztiválra készül a MASZK menedzsmentjében.

Bár a MASZK vezetői a közgyűlési döntést követően szerettek volna egy hosszú tá- vú szerződést kötni a régi zsi- nagóga kezelőjével, azt mind

a mai napig nem sikerült

tető alá hozni. Az alelnök sze- rint pedig a programtervezés és a pénzügyi alapok megterem- tése szempontjából fontos lenne a konkrét megállapodás, mert a bizonytalanság senki sem mer szervezni. Ami ma biztos: a MASZK Egyesület 2000. ok- tóber 20-ig maradt benn az épületben. Hogy utána mi lesz, azt senki sem tudja.

Szabó C. Szilárd

AIR PLUS
repülőjegy-iroda

Szeged,
Szentháromság u. 31.

Telefon:
62/424-715.